

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор
Хмельницького університету
управління та права
імені Леоніда Юзькова, доктор
юридичних наук, професор

Олег ОМЕЛЬЧУК

2025 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження **Когута Івана Анатолійовича** на тему **«Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування»**, поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право

ВИТЯГ

з протоколу засідання фахового семінару кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова № 20 від 26 грудня 2025 року

ПРИСУТНІ:

Крушинський С.А., завідувач кафедри, к.ю.н., професор; Налуцишин В.В., професор кафедри, д.ю.н., професор; Циганюк Ю.В., професорка кафедри, д.ю.н., професорка; Кравчук О.В., професор кафедри, д.н.д.у., к.ю.н., професор; Туровець Ю.М., професор кафедри, к.ю.н., доцент; Волкотруб С.Г., доцент кафедри, к.ю.н., доцент; Виговський Д.Л., доцент кафедри, к.ю.н., доцент; Плисюк Н. М., професорка кафедри, к.ю.н., доцентка; Нікіфорова Т.І., доцентка кафедри, к.ю.н., доцентка; Хмелевська Н.В., доцентка кафедри, к.ю.н., доцентка; Присяжна А.В., доцентка кафедри, к.ю.н., доцентка; Захарчук В.М. доцент кафедри, к.ю.н., доцент; Налуцишин Вол.В., доцент кафедри, к.ю.н., доцент; Бережний С.Д., доцент кафедри, к.ю.н., доцент; Семенюк-Прибатьє А.В., доцентка кафедри, к.ю.н., доцентка; Налуцишин Р.В. асистент кафедри; Голуб А.Є., в.о. асистентки кафедри.

З присутніх – 3 доктори наук та 12 кандидатів наук – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

Запрошені: аспірант кафедри кримінального права та процесу Когут І.А..

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження аспірантки Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова Когута Івана Анатолійовича на тему «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування», виконаного в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова та поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право, щодо рекомендації до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

Завідувача кафедри кримінального права та процесу, к.ю.н., професора Крушинського С. А., який запропонував учасникам обрати головуєчого на засіданні фахового семінару. Професор кафедри, д.ю.н., професор Налуцишин В.В. вніс пропозицію обрати головуєчою на засіданні фахового семінару доцентку кафедри, к.ю.н., доцентку Нікіфорову Т. І. Пропозицію підтримано одноголосно.

Доцентку кафедри, к.ю.н., доцентку Нікіфорову Т. І., яка повідомила присутніх про те, що Когут Іван Анатолійович, 1999 року народження, у 2022 році з відзнакою закінчив Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, спеціальність «Право», кваліфікація – магістр права.

З листопада 2022 року по вересень 2025 року працював на посаді юрисконсульта юридичного відділу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. З вересня 2023 року по вересень 2025 року працював на посаді асистента кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова. З вересня 2025 року по теперішній час займає посаду в.о. викладача кафедри кримінального права та процесу та начальника юридичного відділу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

З 2022 року є аспірантом кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Тема дисертаційного дослідження «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування» була затверджена вченою радою Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «27» червня 2022 року (протокол №15, рішення № 14), змінена вченою радою Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова 25 червня 2025 р. (протокол № 17, рішення № 3).

Науковий керівник – професорка кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, докторка юридичних наук, професорка Циганюк Юлія Володимирівна.

Дисертацію виконано в межах науково-дослідної теми кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та

права імені Леоніда Юзькова «Забезпечення прав людини у сфері боротьби зі злочинністю» (номер державної реєстрації 0117U000106).

СЛУХАЛИ:

виступ **аспіранта Когута І.А.**, який доповів присутнім основний зміст дисертаційного дослідження, зокрема обґрунтував актуальність теми дослідження, науково-теоретичну та практичну значимість досліджуваної проблеми, визначив мету та завдання дослідження, основні положення, які виносяться на захист, висвітлив методологічну основу дисертації, охарактеризував ступінь наукової розробки проблеми на сучасному етапі, виклав основні результати дослідження та сформулював висновки і рекомендації, відповів на запитання науково-педагогічних працівників кафедри.

Зокрема аспірант зазначив, що в роботі досліджено поняття «взаємодія» у контексті кримінального провадження, яке є ключовим для розуміння ефективної діяльності суб'єктів сторони обвинувачення, зокрема слідчого, дізнавача та прокурора. Дослідження взаємодії цих суб'єктів зосереджено на їхній узгодженій діяльності під час досудового розслідування, що ґрунтується на кримінально-процесуальному законодавстві України. Взаємодія розглядається як погоджена діяльність, спрямована на досягнення спільної мети – забезпечення законності, збирання доказів та виконання процесуальних дій.

Встановлено, що законність взаємодії, можливість взаємодії виключно в межах кримінально-процесуальних правовідносин, визначене коло суб'єктів взаємодії, наявність часових меж взаємодії, погодження дій суб'єктів взаємодії, наявність спільної мети взаємодії, відповідність взаємодії загальним засадам кримінального провадження, здійснення взаємодії у визначених формах, те, що диференційовані механізми взаємодії впливають з норм кримінально-процесуального законодавства є основними ознаками такої взаємодії. Зазначено, що взаємодія не лише сприяє ефективному розслідуванню, але й забезпечує дотримання прав і свобод учасників провадження. Відсутність чіткого нормативного закріплення поняття «взаємодія» в КПК України компенсується теоретичними напрацюваннями. Запропоновано доповнити КПК України положеннями про взаємодію як одну із засад кримінального провадження.

У роботі проведено порівняльно-правовий аналіз взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора на стадії досудового розслідування за кримінально-процесуальним законодавством країн ЄС, що сприяє вдосконаленню законодавства України в контексті євроінтеграції. Дослідження порівнює європейські норми з Кримінальним процесуальним кодексом України, виявляючи їхні переваги, недоліки та перспективи гармонізації. Аналіз законодавства країн ЄС виявив три моделі взаємодії: 1) прокурор самостійно проводить розслідування в окремих випадках; 2) прокурор здійснює процесуальне керівництво розслідуванням, яке проводять органи досудового розслідування; 3) органи досудового розслідування проводять розслідування автономно під наглядом прокурора. Найпоширенішою є друга модель.

У контексті розгляду історичного досвіду взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора у кримінальному провадженні показано еволюцію їхніх ролей. У Київській Русі розслідування проводила община без спеціалізованих органів. Судова реформа 1864 року в Російській імперії розмежувала функції слідчого та прокурора. Після здобуття незалежності України КПК 2012 року посилив роль прокурора як процесуального керівника, обмеживши самотійність слідчого, що викликало дискусії щодо балансу повноважень.

Запропоновано періодизацію розвитку взаємодії між слідчим та дізнавачем з прокурором: 1) період громадських розслідувань (XI-XVI ст.ст.) – розслідування здійснювалися громадою або місцевою владою за відсутності спеціалізованих органів; 2) виникнення спеціалізованих ролей (XVI-XIX ст.ст.) – з'явилися перші окремі функції, як-от військовий осавул у Запорізькій Січі та судовий слідчий у Російській імперії, а також почала формуватися роль прокурора; 3) централізований контроль та нагляд (XIX-XX ст.ст.) – роль прокурора розширилася до нагляду за розслідуваннями, а слідчі органи стали більш централізованими; 4) радянський період (1917-1991) – прокуратура домінувала як у розслідуванні, так і в нагляді, інтегруючи в собі слідчі функції; 5) пострадянський період (1991-2012) – поступове відокремлення слідства від прокуратури; Конституція України 1996 року передбачає передачу функції досудового розслідування від прокуратури іншим органам; прокурор зберігає широкі наглядові повноваження; взаємодія залишається ієрархічною, проте з'являються елементи процесуальної самотійності слідчого; 6) сучасний період (2012–по теперішній час) – прийняття КПК України 2012 року; запроваджено інститут процесуального керівництва досудовим розслідуванням; активно впроваджуються цифрові інструменти взаємодії (ЄРДР, «іКейс» тощо); триває дискусія про оптимальне співвідношення «процесуального керівництва» та «нагляду».

У роботі визначено та деталізовано перешкоди, що ускладнюють взаємодію слідчого, дізнавача та прокурора під час досудового розслідування: 1) прогалини в нормативно-правовому регулюванні, зокрема неуніфікована термінологія та суперечності між законодавчими актами; 2) психологічні чинники: розбіжності у сприйнятті ролей, слабка комунікація, вплив внутрішніх переконань; 3) організаційні проблеми: перевантаженість прокурорів (до 190 проваджень на одного у 2022 році), брак досвіду, обмежені можливості навчання та неефективний обмін інформацією; 4) недостатність доктринального обґрунтування вдосконалення взаємодії.

Розглянуто, що науковці виділяють процесуальну та організаційну форми взаємодії, де процесуальна форма чітко регламентується КПК України, а організаційна – відомчими актами. Обґрунтовано необхідність використання поняття «організаційно-правова форма» для позначення організаційної форми взаємодії. Процесуальна форма взаємодії базується на положеннях КПК України, охоплює надання прокурором доручень і вказівок, погодження прокурором клопотань, погодження та затвердження процесуальних документів, скасування незаконних постанов слідчого чи дізнавача. Ці

механізми забезпечують узгодженість дій, законність та оперативність розслідування. Організаційно-правова форма взаємодії базується на положеннях здебільшого відомчих нормативно-правових актів. Ця форма інтегрує процесуальні норми з організаційними заходами, забезпечуючи чіткий розподіл обов'язків, оперативний обмін інформацією та спільне планування дій. Пропонується розробити наказ Офісу Генерального прокурора «Про організацію взаємодії слідчих і дізнавачів із прокурорами під час досудового розслідування», який включатиме: 1) визначення мети, принципів і механізмів взаємодії; 2) регламентацію спільного планування, обміну інформацією та координації, включаючи особливості воєнного стану; 3) положення про підвищення кваліфікації через спільні тренінги; 4) механізми контролю за виконанням; 5) стандарти взаємодії як додаток. Цей документ сприятиме уніфікації підходів, підвищенню ефективності розслідування та адаптації до сучасних викликів, забезпечуючи законність і результативність кримінального провадження.

Встановлено, що ефективність досудового розслідування залежить від злагодженої взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора, однак протиправні рішення, дії чи бездіяльність цих суб'єктів можуть ускладнити або унеможливити досягнення цілей кримінального провадження. Визначено критерії, за якими можна відмежувати правопорушення, вчинені під час взаємодії, від правопорушень, вчинених не під час взаємодії, до яких можна віднести такі критерії: процесуальної залежності діяння; безпосереднього причинно-наслідкового зв'язку між діяннями суб'єктів; спрямованості суб'єктивної сторони на відносини взаємодії.

Юридична відповідальність реалізується через кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та цивільно-правову відповідальність (за моральну чи майнову шкоду). Кримінально-процесуальна відповідальність, попри свою правовідновлювальну спрямованість, є недостатньо врегульованою в КПК України, що створює ризик довільного тлумачення норм. Заходи, такі як скасування незаконних рішень чи відсторонення слідчого, не завжди мають превентивний ефект.

Аналіз статистичних даних свідчить про значну кількість скарг на дії чи бездіяльність слідчих і прокурорів, що підтверджує актуальність проблеми. Розглянувши юридичну відповідальність слідчого та дізнавача, констатовано, що кримінальна відповідальність, як найсуворіший вид, застосовується за умисні порушення, але її використання обмежене принципом *ultima ratio*, який вимагає вичерпання менш суворих санкцій. Раніше передбачалася кримінальна відповідальність за невиконання вказівок прокурора, але її виключення через низьке застосування та критику за нечіткість і надмірний вплив прокурора було виправданим. Адміністративна відповідальність за ст. 185⁸ КУпАП має потенціал для регулювання невиконання вказівок прокурора, але судова практика демонструє неоднозначне трактування понять «законна вимога» та «письмова вказівка». Для вирішення цієї проблеми пропонується доповнити ст. 185⁸ КУпАП частиною третьою, яка встановить відповідальність слідчого та

дізнавача за невиконання письмових вказівок прокурора. Дисциплінарна відповідальність обмежена службовою підлеглистю та недостатньою незалежністю дисциплінарних комісій, що знижує її ефективність у контексті взаємодії з прокурором. Кримінально-процесуальна відповідальність (скасування рішень, відсторонення від розслідування) має правовідновлювальний характер, але не завжди створює превентивний ефект через відсутність значних санкцій. Цивільно-правова відповідальність застосовується за завдання моральної чи майнової шкоди, однак її використання як інструменту може бути ускладненим. Для підвищення ефективності пропонується внести зміни до ст. 40 та 40¹ КПК України, чітко визначивши відповідальність за порушення під час взаємодії з прокурором.

Визначено, що прокурор, як процесуальний керівник, впливає на результати розслідування, тому його дії чи бездіяльність, такі як несвоєчасне погодження клопотань, ненадання письмових вказівок чи необґрунтована відмова у затвердженні підозр, можуть призводити до порушень прав учасників і затягування провадження. Юридична відповідальність прокурора охоплює кримінальну, адміністративну, дисциплінарну, цивільно-правову та кримінально-процесуальну форми. Кримінальна відповідальність (наприклад, ст. 367 КК України «Службова недбалість») застосовується за умисні або необережні дії, що завдали істотної шкоди, але ускладнена суб'єктивністю оцінки моральної шкоди. Адміністративна відповідальність не передбачає спеціального складу адміністративного правопорушення, вчиненого під час взаємодії. Дисциплінарна відповідальність є найпоширенішою і застосовується за невиконання службових обов'язків, зокрема неефективне процесуальне керівництво, як підтверджують рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. Цивільно-правова відповідальність настає за завдання моральної чи майнової шкоди, але її застосування ускладнене необхідністю доведення шкоди та причинного зв'язку. Кримінально-процесуальна відповідальність включає заміну прокурора або скасування його рішень, але ці заходи мають переважно правовідновлювальний характер і не завжди тягнуть негативні наслідки для прокурора.

По закінченні доповіді присутніми було поставлено до аспіранта Когута І. А. такі питання:

Крушинський С. А., кандидат юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права та процесу:

Питання: У роботі ви використовуєте поняття «ефективність». Хотілося б почути як автор розуміє це поняття?

Відповідь: Дякую за питання. За змістом дисертаційного дослідження поняття «ефективність» досудового розслідування можна трактувати як ступінь досягнення його мети (всебічне, повне та неупереджене з'ясування обставин кримінального правопорушення, забезпечення законності, збирання доказів та дотримання прав і свобод учасників провадження) за умови мінімального

використання сил, засобів і ресурсів. На мою думку, ефективність саме й полягає в досягненні поставленої мети при мінімальних витратах часу, людських і матеріальних ресурсів, що дозволяє оптимізувати процес. Водночас основний акцент дослідження зроблено на аналізі факторів неефективності взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора, тому ефективність визначається опосередковано – як стан, протилежний неефективності, тобто ситуація, коли зазначені перешкоди відсутні або зведені до мінімуму за умови мінімального використання ресурсів.

Питання: Ви у роботі зазначаєте, що «ефективність взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора є ключовим фактором досудового розслідування, оскільки їхня погоджена діяльність забезпечує ... встановлення істини». Чи вважаєте ви, що слідчий, дізнавач та прокурор встановлюють істину в умовах змагального процесу?

Відповідь: Дякую за питання. У дисертаційній роботі теза про те, що злагоджена взаємодія слідчого, дізнавача та прокурора сприяє ефективному досудовому розслідуванню та, зокрема, встановленню обставин кримінального правопорушення, ґрунтується на положеннях ст. 2 КПК України, де завданням кримінального провадження є, серед іншого, всебічне, повне і неупереджене дослідження обставин провадження.

Водночас, розуміючи змагальний характер сучасного кримінального процесу України, я не вважаю, що слідчий, дізнавач чи прокурор «встановлюють істину» в класичній інквізиційній концепції розслідування. На стадії досудового розслідування вони, як суб'єкти сторони обвинувачення, зобов'язані збирати як докази винуватості, так і докази невинуватості, забезпечуючи тим самим об'єктивність і неупередженість.

Остаточне ж встановлення істини (тобто винуватості чи невинуватості особи) відбувається виключно в суді в умовах змагальності сторін, де суд, оцінюючи докази, постановляє судові рішення. Таким чином, на досудовій стадії сторона обвинувачення створює необхідні передумови для встановлення істини судом, а не встановлює її самостійно. Формулювання в роботі щодо «встановлення істини» слід розуміти саме в цьому контексті – як внесок у досягнення завдань провадження, а не як кінцеве судження про істину по суті справи.

Волкотруб С. Г., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права та процесу:

Питання: У процесі взаємодії прокурора зі слідчим, дізнавачем беруть участь такі суб'єкти як керівник органу досудового розслідування, керівник органу дізнання (визначення підслідності, усунення у разі неефективності розслідування тощо) однак у запропонованих автором визначенням вони відсутні. Ви не вважаєте їх учасниками такої взаємодії?

Відповідь: Дякую за питання. У дисертаційному дослідженні предметом дослідження є саме взаємодія слідчого та дізнавача з прокурором під час

досудового розслідування, тобто безпосередні відносини між суб'єктами, які реалізують процесуальні повноваження в межах конкретного кримінального провадження: надання прокурором доручень і письмових вказівок, погодження клопотань, затвердження процесуальних документів, скасування незаконних рішень тощо.

Керівник органу досудового розслідування та керівник органу дізнання справді беруть участь у певних аспектах процесу (визначення слідчого/дізнавача, продовження строків, відсторонення у разі неефективності, вирішення конфліктів щодо підслідності тощо), однак їхня діяльність має переважно організаційно-управлінський характер і не є постійною складовою повсякденної процесуальної взаємодії в конкретному провадженні.

Тому в запропонованому автором понятті та ознаках взаємодії ці суб'єкти не включені до основного кола учасників, оскільки дослідження зосереджене на тріаді слідчого, дізнавача та прокурора як ключових процесуальних суб'єктах сторони обвинувачення на стадії досудового розслідування.

Питання: Вами у роботі зазначено, що взаємодія між слідчим, дізнавачем та прокурором відбувається від внесення відомостей до ЄРДР до закінчення досудового розслідування. Невже немає такої взаємодії до внесення відомостей в ЄРДР (наприклад, під час проведення огляду місця події до внесення відомостей в ЄРДР)?

Відповідь: Дякую за питання. У дисертаційній роботі часові межі взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором визначено від моменту внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань до закінчення досудового розслідування, оскільки саме з цього моменту виникають кримінальні процесуальні правовідносини, прокурор набуває статусу процесуального керівника, а взаємодія набуває чітко регламентованого процесуального характеру.

Водночас я визнаю, що на практиці можлива певна координація дій прокурора з органами досудового розслідування до внесення відомостей до ЄРДР, зокрема під час невідкладних слідчих (розшукових) дій, таких як огляд місця події, коли огляд може проводитися з участю прокурора в окремих випадках. Однак така координація не є повноцінною процесуальною взаємодією в розумінні дослідження, оскільки відбувається поза межами досудового розслідування, без формальних механізмів процесуального керівництва (письмових вказівок, погоджень клопотань тощо) і регулюється переважно організаційними нормами. Взаємодія до внесення до ЄРДР не входить до основного предмета дослідження.

Налуцишин В. В., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права та процесу:

Питання: Мною проаналізовано роботу, але у ній я не побачив чи є позитивний досвід у законодавстві європейських держав з досліджуваного питання і що варто використати в Україні?

Відповідь: Дякую за питання. У дисертаційній роботі порівняльно-правовий аналіз справді виявив значну схожість моделей взаємодії прокурора з органами досудового розслідування в країнах ЄС з українською моделлю, зокрема з найпоширенішою другою моделлю – процесуальним керівництвом прокурора над розслідуванням, яке проводять спеціалізовані органи. Це підтверджує, що українська модель, запроваджена КПК 2012 року, загалом відповідає європейським стандартам континентальної правової сім'ї, де прокурор координує дії сторони обвинувачення, забезпечуючи єдність, законність і оперативність, без надмірної автономії чи домінування слідства.

Тому основний акцент у висновках і пропозиціях зроблено не на радикальній зміні моделі, а на її посиленні та вдосконаленні: усуненні прогалин (наприклад, через чітке нормативне закріплення поняття взаємодії), оптимізації організаційних механізмів (відомчий наказ про взаємодію, цифрові інструменти).

Принагідно окремо варто наголосити на позитивному досвіді Фінляндії, де в кримінально-процесуальному законодавстві принцип взаємодії суб'єктів сторони обвинувачення закріплено як одну з ключових засад провадження, що сприяє злагодженості дій, оперативному обміну інформацією та ефективному досягненню мети розслідування. Це однозначно варто запозичити для України – шляхом доповнення КПК України положеннями про взаємодію як окрему засаду кримінального провадження (як запропоновано в роботі щодо ст. 25 КПК), що посилить існуючу модель без її кардинальної трансформації та сприятиме гармонізації з європейськими стандартами в контексті євроінтеграції.

Питання: Вами у роботі, для опису взаємодії слідчого, дізнавача з прокурором, часто використано декілька понять: «контроль», «керівництво», «нагляд». Яке на вашу думку правильне?

Відповідь: Дякую за питання. У дисертаційній роботі терміни «контроль», «керівництво» та «нагляд» використовуються з урахуванням еволюції кримінально-процесуального законодавства України та доктринальних напрацювань, оскільки КПК України 2012 року свідомо відійшов від поняття «прокурорський нагляд» (яке домінувало в радянський та пострадянський періоди) на користь «процесуального керівництва» досудовим розслідуванням.

На мою думку, найбільш правильним і точним є поняття «процесуальне керівництво», оскільки воно безпосередньо закріплене в чинному КПК України, відображає сучасну модель взаємодії (прокурор як процесуальний керівник надає доручення, письмові вказівки, погоджує клопотання, затверджує ключові рішення), забезпечує баланс між координацією дій сторони обвинувачення та процесуальною самостійністю слідчого/дізнавача, і відповідає європейським стандартам континентальної моделі (процесуальне керівництво прокурором).

Термін «нагляд» у роботі вживається переважно в історичному контексті (пострадянський період, коли прокурор мав широкі наглядові повноваження)

або для позначення загального контролю за законністю, але не як основний для сучасної моделі, оскільки він асоціюється з ієрархічним домінуванням прокуратури, що суперечить реформі органів прокуратури. Поняття «контроль» є ширшим і менш специфічним, воно може охоплювати окремі аспекти (наприклад, скасування незаконних рішень), але не повною мірою передає активну координуючу роль прокурора в досягненні спільної мети сторони обвинувачення.

Таким чином, для опису сучасної взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором правильним є саме процесуальне керівництво, що підтверджується аналізом норм КПК, порівняльно-правовим дослідженням та пропозиціями щодо посилення саме цієї моделі без її кардинальної зміни.

Питання: Чи існуючі механізми взаємодії між слідчим, дізнавачем та прокурором є достатніми для законності та оперативності досудового розслідування?

Відповідь: Дякую за питання. У дисертаційній роботі зроблено висновок, що існуючі механізми взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора (надання доручень і письмових вказівок, погодження клопотань, затвердження процесуальних документів, скасування незаконних рішень тощо, передбачені статтями 36–40, 40¹ КПК України) в цілому забезпечують правову основу для законності та оперативності досудового розслідування, оскільки вони дозволяють прокурору як процесуальному керівнику координувати дії сторони обвинувачення, контролювати дотримання законів і спрямовувати розслідування на досягнення спільної мети.

Водночас ці механізми не є повністю достатніми, оскільки виявлено низку суттєвих недоліків і перешкод, які знижують їх ефективність: нормативно-правові прогалини (відсутність чіткого закріплення поняття «взаємодія» як засади провадження та уніфікованих процедур), організаційні проблеми (надмірна завантаженість прокурорів – до 190 проваджень на одного у 2022 році, неефективний обмін інформацією, брак спільного планування), психологічні чинники (розбіжності у сприйнятті ролей, слабка комунікація) та недостатнє доктринальне обґрунтування. Ці фактори призводять до затягування розслідувань, порушень прав учасників, неоднозначного трактування повноважень і, як наслідок, зниження оперативності та повноти забезпечення законності.

Для підвищення достатності механізмів у роботі обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення: доповнення КПК України положеннями про взаємодію як засаду (ст. 25), розробка відомчого наказу Офісу Генпрокурора про організацію взаємодії (з регламентацією планування, обміну інформацією, спільних тренінгів), уточнення відповідальності за порушення під час взаємодії (зміни до статей 40, 40¹ КПК та ст. 185⁸ КУпАП), що дозволить усунути виявлені недоліки та забезпечити вищий рівень законності й оперативності без зміни моделі процесуального керівництва.

Хмелевська Н. В., кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри кримінального права та процесу:

Питання: У роботі Ви проводите періодизацію розвитку взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором від Київської Русі до сучасності. Які, на Вашу думку, ключові уроки з історичного досвіду можна застосувати для подальшого вдосконалення сучасної моделі взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором під час досудового розслідування?

Відповідь: Дякую за питання. У дисертаційній роботі запропонована періодизація розвитку взаємодії між слідчим/дізнавачем та прокурором (шість періодів від XI століття до сьогодення) дає змогу сформулювати кілька ключових історичних аспектів, корисних для вдосконалення сучасної моделі взаємодії.

Перший аспект полягає у тому, що уникнення надмірної домінації одного суб'єкта: радянський період (1917–1991) з інтеграцією слідства в прокуратуру призвів до втрати об'єктивності, тоді як пострадянський (1991–2012) з елементами надмірного нагляду викликав дискусії про самостійність слідчого. Отже, сучасне вдосконалення має спрямовуватися на оптимальний баланс – збереження процесуального керівництва прокурора з розширенням самостійності слідчого/дізнавача. Другий аспект підкреслює потребу в організаційній уніфікації (наприклад, відомчий наказ про взаємодію та діджиталізації), щоб забезпечити оперативність і єдність дій.

Бережний С. Д., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права та процесу:

Питання: Якою є емпірична база Вашого дисертаційного дослідження?

Відповідь: Дякую за питання. Емпіричну базу дисертаційного дослідження склали вивчення понад 150 судових рішень, розміщених в Єдиному державному реєстрі судових рішень, рішення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів, судова статистика, розміщена на офіційному веб-порталі «Судова влада України», правові позиції Верховного Суду, рішення ЄСПЛ, єдині звіти про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування, розміщені на офіційному веб-порталі Офісу Генерального прокурора, щорічні доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, зведені дані опитування практичних, науково-педагогічних і наукових працівників та здобувачів вищої освіти.

Після цього слово було надано рецензентам дисертаційного дослідження.

Завідувач кафедри кримінального права та процесу, кандидат юридичних наук, професор Крушинський С. А. відзначив високий науковий рівень дисертаційного дослідження.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і рекомендацій, які сформульовані в дисертації, підтверджені теоретичною і методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням праць вітчизняних і зарубіжних вчених, комплексним аналізом законодавства та міжнародної практики у цій сфері.

Дисертант чітко окреслив наукову проблему, яка підлягає дослідженню і вирішенню, правильно визначив об'єкт та предмет дослідження. Структура дисертаційного дослідження характеризується чіткою і послідовною побудовою, є збалансованою та забезпечує поступовість наукового дослідження. Структурні елементи дисертації перебувають у логічному зв'язку між собою в рамках єдиного напрямку розвитку наукової думки. Запропонована структура дисертації дала можливість автору розкрити сутність категорії «взаємодія» у контексті діяльності сторони обвинувачення під час досудового розслідування, дослідити генезу становлення взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування та сучасний стан відповідного правового регулювання, проаналізувати процесуальну та організаційно-правову форми взаємодії з аргументацією доцільності використання останнього поняття, а також перешкоди, які унеможливають або створюють неефективну взаємодію між суб'єктами сторони обвинувачення тощо. Обґрунтованим є звернення до зарубіжного досвіду країн ЄС, що дозволило автору виділити моделі взаємодії слідчого і прокурора та оцінити перспективи їх адаптації в Україні в контексті євроінтеграційних процесів.

Метою дослідження автор визначив отримання науково обґрунтованих результатів у вигляді відповідних висновків щодо взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування, обґрунтування пропозицій, спрямованих на удосконалення норм чинного кримінального процесуального законодавства в цій частині, а також розробка рекомендацій для їх впровадження у практичну діяльність з метою досягнення завдань досудового розслідування та кримінального провадження в цілому. Для досягнення поставленої мети визначено дев'ять завдань, які в цілому кореспондують з планом роботи та положеннями, викладеними у висновках.

З урахуванням поставленої мети, визначеного об'єкта та предмета дослідження дисертантом правильно використані загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання у їх поєднанні. Такий підхід забезпечив повноту розроблення теми дослідження і достовірність отриманих результатів.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, обумовлена й тим, що здобувач використав достатню кількість актів законодавства, правозастосовної практики та наукової літератури з аналізованих питань.

Таким чином, достовірність та обґрунтованість положень, висновків та рекомендацій, отриманих Когутом І. А. у дисертаційному дослідженні, забезпечена завдяки використанню належної джерельної бази, опрацюванню значної кількості нормативних актів, правозастосовної практики, правильному поєднанню методів наукового пошуку.

Є підстави стверджувати, що рецензована дисертація є одним із перших у вітчизняній науці кримінального процесу комплексних досліджень взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором під час досудового розслідування, в якому, окрім розгляду загальних положень щодо взаємодії, зосереджено увагу на особливостях форм взаємодії, а також на питаннях юридичної відповідальності за правопорушення, вчинені під час погодженої діяльності суб'єктів такої взаємодії.

У межах здійсненого дослідження отримано результати, що мають наукову новизну. Зокрема, дисертант визначив поняття взаємодії як узгодженої кримінально-процесуальної діяльності, що здійснюється відповідно до положень КПК України та спрямована на досягнення завдань кримінального провадження, шляхом використання доступних сил та засобів у часових межах від внесення відомостей до ЄРДР до закінчення досудового розслідування. При цьому взаємодія розглядається не лише як процесуальна, але й організаційно-правова категорія, яка передбачає законність, чітке визначення суб'єктів, часові межі та спільну мету – забезпечення законності та збирання, перевірку та оцінку доказів.

На основі вивчення зарубіжного досвіду нормативно-правового регулювання взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування автор виділив три основні моделі взаємодії: 1) прокурор як безпосередній виконавець розслідування; 2) прокурор як процесуальний керівник досудового розслідування, що здійснюють органи досудового розслідування; 3) автономне розслідування органами досудового розслідування під наглядом прокурора.

Дисертант констатує, що основними механізмами реалізації процесуальної форми взаємодії є: 1) надання прокурором доручень і вказівок та їх виконання слідчим і дізнавачем; 2) погодження прокурором клопотань і затвердження процесуальних документів (повідомлення про підозру, обвинувальний акт); 3) скасування незаконних або необґрунтованих постанов.

Запропоновано авторське визначення поняття «організаційно-правова форма взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора», під яким розуміється структурована система відносин між слідчим, дізнавачем, прокурором та, за необхідності, іншими учасниками кримінального провадження, яка базується на нормах законодавчих та відомчих нормативно-правових актів, спрямована на координацію та реалізацію процесуальних і організаційно-правових заходів для забезпечення ефективного досудового розслідування.

Звичайно, робота містить і низку інших положень, що мають ознаки наукової новизни. Крім того, в дисертації запропоновано низку положень, які можуть бути використані для удосконалення чинного кримінального процесуального законодавства.

Основні результати дисертації Когута І. А. достатньо повно відображені у 4 наукових статтях, опублікованих у вітчизняних виданнях, включених до

переліку наукових фахових видань України, а також у 13 тезах доповідей на конференціях, що відповідає вимогам, передбаченим постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 року № 44.

Дискусійні положення та зауваження. Загальна позитивна оцінка дисертації не виключає можливості висловлення окремих зауважень, виявлення окремих спірних та таких, що потребують додаткової аргументації, положень і висновків, внесення певних побажань рекомендаційного характеру.

1. Дисертант зазначає, що ефективність взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора є ключовим фактором досудового розслідування, оскільки їхня погоджена діяльність забезпечує ... встановлення істини. З таким твердженням важко погодитись повністю, адже навряд, чи слідчий, дізнавач та прокурор встановлюють істину в умовах змагального процесу.

2. Автор в цілому вірно зазначає, що одним з основних механізмів реалізації процесуальної форми взаємодії є погодження прокурором клопотань і затвердження процесуальних документів (повідомлення про підозру, обвинувальний акт). Водночас, слід звернути увагу, що відповідно до ч. 1 ст. 277 КПК України письмове повідомлення про підозру погоджується, а не затверджується прокурором.

3. Автор акцентує увагу на оціночному характері поняття «неефективність» у контексті здійснення досудового розслідування, однак не пропонує власного визначення цього поняття.

Разом з тим, слід відзначити, що висловлені рецензентом зауваження і побажання мають дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації.

Висновки щодо рецензованого дослідження:

1. Дисертація Когути Івана Анатолійовича на тему «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування» є завершеною науковою працею, в якій отримані нові науково обґрунтовані результати, що у своїй сукупності мають значення для розвитку доктрини і практики кримінального судочинства.

2. Зміст дисертації Когути І. А. відповідає заявленій спеціальності 081 Право.

3. Дисертація Когути І. А. виконана і оформлена у відповідності до вимог, передбачених постановою «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 року № 44 та наказом МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 року № 40.

4. Дисертація Когути І. А. може бути допущена до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Волкотруб С. Г., кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права та процесу відзначив високий та глибокий науковий рівень дисертаційного дослідження, який відповідає рівню, змісту, науковим результатам та вимогам, що висунуті для дисертаційних робіт на здобуття ступеня доктора філософії.

Рецензент зазначив, що проведено узагальнення представлених у науці підходів до розкриття сутності такої взаємодії, її найважливіших властивостей, суміжних понять. Структура роботи є збалансованою, відображає основну спрямованість теоретичного аналізу й забезпечує поступовість наукового дослідження. Структурні елементи дисертації перебувають у логічному зв'язку між собою в рамках єдиного напрямку розвитку наукової думки. Автор належним чином вивчив значний обсяг літературних джерел, нормативну базу як національну, так і окремі нормативні акти зарубіжних країн. У роботі дістали відображення основні погляди та підходи науковців, які проводили дослідження відповідної проблематики, автор вдало виокремив найбільш дискусійні моменти, які є в доктрині кримінального процесу та намагався сформулювати власне бачення вирішення наявних суперечностей, прогалин тощо. Варто підкреслити продемонстрований дисертантом високий рівень розуміння сутності досліджуваних явищ та процесів. Висновки, рекомендації та пропозиції, сформовані в дисертаційній роботі, є в необхідній мірі обґрунтованими, виваженими та достовірними.

Завдяки вдалому застосуванню методів наукового дослідження, дисертант зміг досягти поставленої у дослідженні мети та виконати визначені завдання. Історичний метод надав можливість проаналізувати становлення та розвиток взаємодії досліджуваних суб'єктів. Завдяки вмілому використанню засобів і прийомів логіки здійснене узагальнення висловлених в юридичній науці й практиці підходів до визначення правової природи процесуальної взаємодії. Порівняльно-правовий метод застосовувався у процесі порівняння норм національного кримінального процесуального закону з кримінальним процесуальним законодавством зарубіжних держав, міжнародними нормативно-правовими актами. Емпіричною базою дослідження виступили законодавчі та інші нормативно-правові акти України та зарубіжних країн, рішення Європейського суду з прав людини, рішень судів загальної юрисдикції.

Одержані дисертантом результати дослідження характеризуються високим рівнем наукової новизни. Так, дисертантом визначено суб'єктний склад, об'єкт та юридичні факти виникнення взаємодії слідчого і дізнавача з прокурором як особливого виду кримінальних процесуальних правовідносин сторони обвинувачення на стадії досудового розслідування; запропоновано авторське визначення організаційно-правової форми взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором як структурованої системи відносин, яка базується на нормах законодавчих та відомчих нормативно-правових актів, спрямована на координацію та реалізацію процесуальних і організаційно-правових заходів для забезпечення ефективного досудового розслідування. Автор пропонує ухвалення відомчого нормативно-правового акта – «Про організацію взаємодії

слідчих і дізнавачів із прокурорами під час досудового розслідування» та визначена структура цього наказу, яка включатиме: загальні положення; регламентацію організаційно-правових механізмів взаємодії; питання підвищення кваліфікації для забезпечення ефективної взаємодії; питання контролю за виконанням наказу та відповідні додатки. Встановлено, що необхідність законодавчого закріплення критеріїв розподілу навантаження між прокурорами як процесуальними керівниками у зв'язку з їхньою надмірною завантаженістю, а саме раціонального розподілу навантаження з урахуванням поточного обсягу справ, як відправної точки визначення закріплення за конкретним кримінальним провадженням. Досліджено зміст та перелік основних механізмів процесуальної форми взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором, до яких було віднесено: надання прокурором доручень і вказівок та їх виконання слідчим та дізнавачем; погодження прокурором клопотань слідчого та затвердження інших процесуальних документів; скасування незаконних та необґрунтованих постанов слідчого та дізнавача.

Наукова і практична цінність одержаних дисертантом результатів полягає в можливості використання висновків та пропозицій, сформованих у дисертації в нормотворчій діяльності, а також положення, які можуть сприяти виробленню однакової практики застосування кримінальних процесуальних норм. Результати дослідження можуть використовуватися в навчальному процесі при вивченні кримінального процесуального права.

Основні результати дисертаційного дослідження відображені в опублікованих автором роботах - чотирьох наукових статтях у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, а також у 12 тезах доповідей на науково-практичних конференціях, а також одні тези доповіді на круглому столі. Таким чином результати дослідження пройшли належну апробацію згідно з нормативними вимогами.

Дискусійні положення та зауваження. Не применшуючи теоретичну і практичну цінність одержаних дисертантом результатів дослідження, а також глибину і комплексність проведеного аналізу, слід відмітити існування у роботі дискусійних моментів.

Потребує додаткової аргументації підходи автора щодо співвідношення таких правових явищ - взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора, процесуального керівництва і прокурорського нагляду.

У дослідженні розвитку інституту взаємодії органів, які ведуть процес недостатньо уваги приділено вивченню законодавства Великого князівства Литовського, Польщі, Речі Посполитої і Гетьманщини, в часи існування яких і з'явилися спеціально уповноважені особи на ведення тогочасного розслідування і закономірно виникли питання їх взаємодії.

Серед чинників, які ускладнюють взаємодію, автор називає внутрішнє переконання (с. 104), однак наведені його ознаки вказують на таке правове явище як правосвідомість, але не внутрішнє переконання.

У процесі взаємодії прокурора зі слідчим, дізнавачем беруть участь такі суб'єкти як керівник органу досудового розслідування, керівник органу

дізнання (визначення підслідності, усунення у разі неефективності розслідування тощо) однак у запропонованих автором визначенням вони відсутні.

Досліджуваний вид взаємодії автор окреслює «у часових межах від внесення відомостей до ЄРДР до закінчення досудового розслідування»(с. 212.), однак під час отримання інформації про кримінальне правопорушення і внесення відомостей в ЄРДР можливі і мають місце правовідносини між прокурором, начальником органу досудового розслідування, дізнавачем.

Водночас наведені зауваження і побажання не применшують загальної позитивної оцінки дисертаційного дослідження. Дисертант на належному рівні виконав поставлене наукового завдання та оволодів методологією наукової діяльності. Рецензована дисертація є самостійним завершеним комплексним і актуальним дослідженням.

У зв'язку з наведеним вище наукова праця Когута Івана Анатолійовича на тему «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування», за змістом відповідає спеціальності 081 «Право», вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44, вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, а її автор - Когут Іван Анатолійович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Головуюча на засіданні - доцентка кафедри кримінального права та процесу, к.ю.н., доцентка Нікіфорова Т.І. зазначила у підсумку, що дисертація Когута І. А. відповідає вимогам, які ставляться до дисертацій, в тому числі вимогам, передбаченим пунктами 6, 7, 8, 9 Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 року № 40, та може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право у разовій спеціалізованій вченій раді.

За результатами обговорення дисертаційної роботи Когута Івана Анатолійовича на тему «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування» присутні вирішили запропонувати

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження **Когута Івана Анатолійовича** на тему «**Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування**», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право

Обґрунтування вибору теми дослідження. Досягнення завдань кримінального провадження, які регламентовані ч. 1 ст. 2 КПК України, можливе лише за умови досягнення мети кожної із стадій провадження. Першою стадією кримінального провадження є досудове розслідування, мета якого полягає у всебічному зборі та аналізі доказової інформації за фактом вчинення кримінального правопорушення. Досудове розслідування фактично визначає подальший вектор здійснення кримінального провадження. Від рівня ефективності досудового розслідування залежить подальший розвиток провадження на наступних його стадіях. Низька оперативність та недостатня якість досудового розслідування, а також допущення численних процесуальних порушень на цій стадії, створюють ризики того, що особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, не буде притягнута до відповідальності, а права, свободи та законні інтереси учасників кримінального провадження залишаться незахищеними.

Ефективність здійснення досудового розслідування значною мірою залежить від злагодженої взаємодії службових осіб, наділених визначеними законом повноваженнями. Йдеться про слідчого, який здійснює розслідуванням кримінальних правопорушень у формі досудового слідства. Дізнавач, у свою чергу, проводить розслідування кримінальних проступків у формі дізнання. Слідчий та дізнавач мають окремі процесуальні обмеження. Наприклад, вони зобов'язані погоджувати клопотання про застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення окремих слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій тощо. Крім того, повідомити особу про підозру у вчиненні кримінального правопорушення можливо лише за погодженням із прокурором. Таким чином, виконання зазначених процесуальних дій потребує тісної взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором. Прокурор, в свою чергу, відповідно до ст. 131¹ Конституції України, здійснює організацію та процесуальне керівництво досудовим розслідуванням.

Водночас під час взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором можуть виникати проблеми, які негативно впливають на досягнення мети досудового розслідування або створюють значні перешкоди для його завершення. Проблеми, що виникають, можуть бути різного характеру та зумовлюватись різними факторами. Незалежно від причин їх виникнення, ці проблеми здатні суттєво впливати на права учасників кримінального провадження, а це потребує особливої уваги. Отже, важливим завданням є ідентифікація цих

проблем, а також розробка шляхів для їх запобігання через удосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства.

Теоретичну основу дисертаційного дослідження становлять наукові праці, присвячені вивченню взаємодії суб'єктів кримінальних процесуальних правовідносин, зокрема слідчих, дізнавачів та прокурорів. Значний внесок у розвиток цієї тематики зробили такі науковці, як О. В. Андрушко, М. В. Багрій, Ю. Л. Белоусов, А. І. Білас, В. С. Бондар, М. І. Бортун, Н. Ф. Войтович, С. Г. Волкотруб, Р. Н. Гасанов, І. В. Гловюк, Д. Д. Заяць, П. М. Каркач, В. Г. Клочков, М. В. Косюта, С. А. Крушинський, А. В. Лапкін, Л. М. Лобойко, В. В. Луцик, В. М. Малюга, В. О. Малярова, І. В. Назаров, В. В. Налуцишин, Г. П. Нижник, В. І. Осадчий, Є. В. Павліченко, М. А. Погорецький, В. Б. Пчелін, О. В. Пчеліна, Г. С. Римарчук, В. В. Рогальська, Т. І. Савчук, С. О. Сорока, Р. Л. Степанюк, В. М. Сущенко, В. В. Топчій, О. О. Торбас, Ю. П. Хить, В. М. Хотенець, Ю. В. Циганюк, Ю. В. Шепітько, І. І. Шульган, С. О. Шульгін, В. М. Юрчишин та інші.

Наукові праці згаданих науковців здебільшого зосереджували увагу на взаємодії слідчого з оперативними підрозділами, висвітлювали загальні аспекти процесуальної взаємодії або стосувалися питань юридичної відповідальності слідчого, дізнавача та прокурора. Такий підхід сприяє різнобічному дослідженню цієї тематики та формуванню комплексного уявлення про проблему. Напрацювання, викладені в цих працях, заклали основу для подальшого глибокого вивчення специфіки взаємодії суб'єктів кримінального провадження. Зважаючи на результати цих досліджень, можна виокремити актуальні проблеми, які виникають у процесі взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором, та сформулювати рекомендації для їх усунення.

Питання взаємодії між різними суб'єктами кримінального процесу неодноразово ставало предметом наукових дисертаційних досліджень, зокрема у роботах М. В. Борисенка «Взаємодія слідчого з оперативними та іншими підрозділами органів національної поліції під час досудового розслідування» (Київ, 2021 рік) та С. В. Тищенка «Взаємодія прокурора та слідчого судді у кримінальному процесі України» (Кропивницький, 2024 рік). Водночас недостатньо дослідженими залишаються особливості взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування. Ця проблематика є важливою для забезпечення ефективності кримінального провадження, а її вивчення сприяло б виявленню прогалин у правовому регулюванні цих відносин і формуванню рекомендацій для їх удосконалення. Такий підхід підкреслює актуальність обраної теми дисертаційного дослідження та зумовлює необхідність її детального опрацювання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано в межах науково-дослідної теми кафедри кримінального права та процесу Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Забезпечення прав людини у сфері боротьби зі злочинністю» (номер державної реєстрації 0117U000106). Робота проведена

відповідно до плану науково-дослідної діяльності Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова.

Тема дослідження узгоджується з Комплексним стратегічним планом реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023-2027 роки, схваленим Указом Президента України № 273/2023 від 11 травня 2023 року. Вона також відповідає Стратегії розвитку НАПрН на 2021–2025 роки, затвердженій постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 року.

Тема дисертації затверджена рішенням вченої ради Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова від 27 червня 2022 року (протокол № 15), яке введене в дію наказом № 264/22 від 28 червня 2022 року, та уточнена рішенням вченої ради Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова від 25 червня 2025 року (протокол № 17), введеним в дію наказом № 390/25 від 26 червня 2025 року.

Мета і завдання дослідження. Дисертаційне дослідження спрямоване на досягнення мети – отримання науково обґрунтованих результатів у вигляді відповідних висновків щодо взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування, обґрунтування пропозицій, спрямованих на удосконалення норм чинного кримінального процесуального законодавства в цій частині, а також розробка рекомендацій для їх впровадження у практичну діяльність з метою досягнення завдань досудового розслідування та кримінального провадження в цілому.

Досягнення поставленої мети зумовила необхідність вирішення наступних завдань:

- визначити поняття, сутність та значення взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування;
- встановити ретроспективу становлення взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування та сучасний стан правового регулювання;
- провести порівняльно-правовий аналіз нормативно-правового регулювання взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування на прикладі країн Європейського Союзу;
- виявити перешкоди, які унеможливають або створюють неефективну взаємодію слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування;
- охарактеризувати процесуальну форму взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування;
- з'ясувати особливості організаційно-правової форми взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування;
- розкрити загальні положення про юридичну відповідальність за правопорушення, вчинені під час взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування;

– встановити специфіку юридичної відповідальності слідчого та дізнавача за правопорушення, вчинені під час взаємодії із прокурором під час досудового розслідування;

– визначити зміст юридичної відповідальності прокурора за правопорушення, вчинені під час взаємодії із слідчим та дізнавачем під час досудового розслідування.

Об'єктом дослідження є сукупність суспільних відносин, які виникають, змінюються і припиняються під час взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування.

Предметом дослідження є взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування.

Методи дослідження обрано відповідно до мети та завдань дослідження, з урахуванням його об'єкта та предмета. Теоретична обґрунтованість результатів дослідження та достовірність висновків ґрунтується на використанні загальнонаукових (діалектичний, аналіз, синтез, узагальнення) та спеціальних методах наукового пізнання, що становлять основу дисертаційного дослідження (догматичний, системно-структурний, функціональний, порівняльно-правовий, історико-правовий, статистичний, моделювання).

Діалектичний метод наукового пізнання дозволив дослідити сутність взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором у кримінальному провадженні як цілісну систему, а також її вплив на функціонування інших інститутів кримінального процесу. *Метод аналізу* застосовувався при виокремленні характерних ознак поняття взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором під час досудового розслідування, а також при розгляді повноважень цих суб'єктів з метою визначення форм їх взаємодії. *Метод синтезу* дозволив визначити систему ознак взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором під час досудового розслідування, що були покладені у формування дефініції. *Догматичний метод* застосовувався під час тлумачення положень кримінального процесуального закону, встановлення змісту їх норм та з'ясування закономірностей їх правозастосування. *Системно-структурний метод* дозволив дослідити особливості взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором, як під час досудового розслідування, так і в розрізі інших стадій кримінального провадження. *Функціональний метод* дозволив розкрити особливості взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором під час досудового розслідування, враховуючи виконувані ними кримінальні процесуальні функції. *Історико-правовий метод* дав можливість дослідити генезу становлення нормативного регулювання та практики, яка складалася в частині взаємодії сторони обвинувачення в різні історичні періоди. *Статистичний метод* сприяв аналізу емпіричної бази дисертаційного дослідження та дозволив розглянути та проаналізувати кількісні показники зареєстрованих кримінальних правопорушень та результатів їх досудового розслідування за невиконання слідчим вказівок прокурора, кількість скарг на рішення чи бездіяльність слідчого і прокурора тощо. *Соціологічний метод* використовувався при проведенні опитування цільових груп для оцінювання їх поглядів, позицій та

практики з питань, що становлять предмет дослідження. *Метод моделювання* застосовувався у контексті формулювання пропозиції внесення змін до КПК України та КУпАП щодо удосконалення взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора під час досудового розслідування.

Науково-теоретичною базою дисертації є наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з загальної теорії та історії держави і права, кримінального процесуального права та криміналістики.

Нормативну базу дисертаційного дослідження становлять Конституція України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, кримінальне процесуальне законодавство України та держав-членів Європейського Союзу, положення інших законів України, а також підзаконні й відомчі нормативно-правові акти.

Емпіричну базу дисертаційного дослідження склали вивчення понад 150 судових рішень, розміщених в Єдиному державному реєстрі судових рішень, рішення КДКП, судова статистика, розміщена на офіційному веб-порталі «Судова влада України», правові позиції Верховного Суду, рішення ЄСПЛ, єдині звіти про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування, розміщені на офіційному веб-порталі Офісу Генерального прокурора, щорічні доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, зведені дані опитування практичних, науково-педагогічних і наукових працівників та здобувачів вищої освіти.

Наукова новизна одержаних результатів. Дисертаційне дослідження є одним із перших у вітчизняній науці кримінального процесу комплексних досліджень взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором під час досудового розслідування, у якому, окрім розгляду загальних положень щодо взаємодії, зосереджено увагу на особливостях форм взаємодії, а також на питаннях юридичної відповідальності за правопорушення, вчинені під час погодженої діяльності суб'єктів такої взаємодії.

За результатами дослідження одержано наукові результати, в межах яких:
уперше:

1) наведено аргументацію щодо доцільності законодавчого закріплення засади взаємодії сторони обвинувачення як такої, що визначає спрямованість не тільки побудови досудового розслідування, але й кримінального провадження загалом, зокрема його стадій та інститутів;

2) визначено суб'єктний склад, об'єкт та юридичні факти виникнення взаємодії слідчого і дізнавача з прокурором як особливого виду кримінальних процесуальних правовідносин сторони обвинувачення на стадії досудового розслідування;

3) за результатами порівняльно-правового аналізу законодавства країн Європейського Союзу виявлено, що домінуючою є модель взаємодії, за якою прокурор виступає координатором, який наділений повноваженнями надавати обов'язкові до виконання вказівки, контролювати законність дій слідчого, дізнавача та визначати напрям досудового розслідування;

4) запропоновано авторське визначення організаційно-правової форми взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором як структурованої системи відносин, яка базується на нормах законодавчих та відомчих нормативно-правових актів, спрямована на координацію та реалізацію процесуальних і організаційно-правових заходів для забезпечення ефективного досудового розслідування;

5) визначено критерії, за якими можна відмежувати правопорушення, вчинені під час взаємодії, від правопорушень, вчинених не під час взаємодії, до яких можна віднести такі критерії: процесуальної залежності діяння; безпосереднього причинно-наслідкового зв'язку між діяннями суб'єктів; спрямованості суб'єктивної сторони на відносини взаємодії;

6) з огляду на відсутність універсального правового регулювання, яке б визначало особливості організаційно-правової форми взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором, запропоновано ухвалення відомчого нормативно-правового акта – «Про організацію взаємодії слідчих і дізнавачів із прокурорами під час досудового розслідування» та визначена структура цього наказу, яка включатиме: загальні положення; регламентацію організаційно-правових механізмів взаємодії; питання підвищення кваліфікації для забезпечення ефективної взаємодії; питання контролю за виконанням наказу та відповідні додатки;

удосконалено:

7) визначення взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором як узгодженої кримінально-процесуальної діяльності, що здійснюється відповідно до положень КПК України, спрямованої на досягнення завдань кримінального провадження шляхом використання доступних сил і засобів у часових межах від внесення відомостей до ЄРДР до закінчення досудового розслідування;

8) необхідність законодавчого закріплення критеріїв розподілу навантаження між прокурорами як процесуальними керівниками у зв'язку з їхньою надмірною завантаженістю, а саме раціонального розподілу навантаження з урахуванням поточного обсягу справ, як відправної точки визначення закріплення за конкретним кримінальним провадженням;

9) підхід щодо розроблення та застосування стандартів, призначених для регулювання взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором на етапі досудового розслідування за аналогією стандартів діяльності прокурорів у сфері захисту інвестицій;

набули подальшого розвитку:

10) ознаки, які характеризують взаємодію слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування;

11) періодизація розвитку взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором, з акцентом на тому, що сучасний період характеризується активним упровадженням цифрових інструментів, спрямованих на підвищення ефективності взаємодії;

12) зміст та перелік основних механізмів процесуальної форми взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором, до яких було віднесено: надання

прокурором доручень і вказівок та їх виконання слідчим та дізнавачем; погодження прокурором клопотань слідчого та дізнавача, погодження та затвердження інших процесуальних документів; скасування незаконних та необґрунтованих постанов слідчого та дізнавача;

13) підхід, за яким науковці поділяють форми взаємодії на процесуальну та організаційну, у цьому контексті пропонується замінити це поняття на термін «організаційно-правова форма», який не є простим додаванням слова, а має більш точний зміст та підкреслює правовий характер взаємодії, що є ключовим у контексті кримінального провадження;

14) норми, які регламентують відповідальність за невиконання законних вказівок та доручень прокурора, зважаючи на те, що надання вказівок та їх виконання не є єдиною формою взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором, саме тому виникає потреба в закріпленні положення, згідно з яким слідчий і дізнавач несуть відповідальність за правопорушення, вчинені під час такої взаємодії;

15) аргументація щодо доцільності використання поняття «взаємодія» замість поняття «координація», оскільки враховуючи характер правовідносин слідчого, дізнавача та прокурора більш актуальним є поняття «взаємодія», адже зазначені суб'єкти не підлеглі один одному;

16) підхід, згідно з яким визначення змісту процесуальної форми взаємодії можливе через розгляд змісту форм процесуального керівництва досудовим розслідуванням, співвідношення функцій процесуального керівництва та нагляду прокурора в досудовому розслідуванні, а також через окреслення особливостей взаємодії слідчого, дізнавача та прокурора з іншими учасниками кримінального провадження;

17) положення щодо складу правопорушення, вчиненого під час взаємодії слідчого та дізнавача з прокурором;

18) обґрунтування необхідності змін окремих норм законодавства: ст. 25, ч. 1, 3 ст. 37, ч. 1, 4 ст. 40, ч. 1 ст. 40¹ КПК України, ст. 185⁸ КУпАП.

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що сформульовані пропозиції, узагальнення та висновки можуть бути використані:

– у сфері науково-дослідної діяльності – як фундамент для подальших наукових досліджень теоретико-прикладних проблем взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування;

– у сфері законотворчої діяльності – для удосконалення чинних кримінальних процесуальних норм, що регулюють взаємодію слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування (лист Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності 04-27/12-2025/163476 від 15.06.2025);

– у сфері правозастосовної діяльності – для удосконалення практики діяльності слідчих та дізнавачів під час взаємодії їх з прокурорами під час досудового розслідування кримінального провадження, застосування ними відповідних норм КПК України;

– у сфері освітнього процесу – при викладанні навчальних дисциплін «Кримінальне процесуальне право», «Порівняльне кримінальне право та процес», «Процесуальні рішення у кримінальному провадженні», «Основи кримінального процесу», «Криміналістична тактика та методика», розробці робочих програм та методичних рекомендацій із вказаних дисциплін (акт впровадження Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження виконано самостійно та є завершеною науковою працею, підготовленою на основі особистого вивчення положень національного та зарубіжного законодавства, аналізу наукової й навчальної літератури, а також судової та дисциплінарної практики. Для аргументації окремих положень і, як підґрунтя наукової дискусії, використано праці інших науковців, на які зроблено відповідні посилання.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертаційного дослідження, теоретичні та практичні висновки і узагальнення оприлюднені на університетських, міжнародних науково-практичних конференціях та круглих столах, зокрема: Міжнародній науково-практичній конференції *«Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції (пам'яті В.П. Колгана)»* (м. Хмельницький, 27 травня 2022 року), Міжнародній науково-практичній конференції *«Сучасні дослідження світової науки»* (м. Куновіце, Чеська Республіка 17-18 червня 2022 року), Міжнародній науковій конференції *«Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс»* (м. Вінниця, 01 липня 2022 року), Круглого столі *«Кримінальна юстиція в Україні: реалії та перспективи»* (м. Львів, 23 вересня 2022 року), Міжнародній науково-практичній конференції *«Двадцять перші осінні юридичні читання»* (м. Хмельницький, 06 жовтня 2022 року), V Всеукраїнській науково-практичній конференції *«Актуальні питання державотворення та захисту прав людини в Україні»* (м. Хмельницький, 08 грудня 2022 року), Науково-практичному круглому столі, присвяченому 74-й річниці проголошення Загальної декларації прав людини *«Захист прав людини в Україні: сучасний стан та перспективи вдосконалення»* (м. Хмельницький, 09 грудня 2022 року), XXVII щорічній звітній науковій конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова *«Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави»* (м. Хмельницький, 10 березня 2023 року), Міжнародній науково-практичній конференції *«Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції»* (м. Хмельницький, 26 травня 2023 року), Міжнародній науково-практичній конференції *«Двадцять другі осінні юридичні читання»* (м. Хмельницький, 13 жовтня 2023 року), Міжнародній науково-практичній конференції *«Актуальні питання державотворення та захисту прав людини в Україні»* (м. Хмельницький, 07 грудня 2023 року), XXVIII щорічній звітній науковій конференції науково-педагогічних

працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави» (м. Хмельницький, 19 березня 2024 року), Міжнародній науково-практичній конференції «Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції» (м. Хмельницький, 10 травня 2024 року), Міжнародній науково-практичній конференції «Двадцять треті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 18 жовтня 2024 року), XXIX щорічний звітний науковій конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова «Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави» (м. Хмельницький, 27 березня 2025 року), Міжнародній науково-практичній конференції «Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції» (м. Хмельницький, 30 травня 2025 року).

Публікації. Результати дисертації опубліковані у чотирьох наукових статтях в наукових виданнях, що включені до переліку наукових фахових видань України, підготовано та опубліковано дванадцять тез доповідей на наукових конференціях, а також одну тезу доповіді на круглому столі.

Список опублікованих праць за темою дисертації:

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Когут І. А. Поняття взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 10. С. 617–620.

URL: http://lsej.org.ua/10_2022/156.pdf.

DOI: 10.32782/2524-0374/2022-10/156.

2. Когут І. А. Форми взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування. *Європейські перспективи*. 2024. № 3. С. 40–45.

URL: https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2024-3/EP_2024_3_040.pdf.

DOI: 10.32782/ep.2024.3.6.

3. Когут І. А. Юридична відповідальність за правопорушення, вчинені під час взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором. *Право.ua*. 2024. № 3. С. 154–159.

URL: https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2024-3/Pravo_ua_2024_3_154.pdf.

DOI: 10.32782/LAW.UA.2024.3.23.

4. Когут І. А. Особливості організаційно-правової форми взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 2. С. 1021–1026.

URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/328084/317875>.

DOI: 10.24144/2788-6018.2025.02.151.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Когут І. А. Становлення та розвиток взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування (XIX-XXI ст.ст.) *Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції (пам'яті В.П. Колгана): збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Хмельницький, 27 травня 2022 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 71–74.

2. Когут І. А. Концептуальні підходи до визначення поняття взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування. *Сучасні дослідження світової науки: зб. матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Куновіце, Чеська Республіка 17-18 червня 2022 року) Куновіце: Академія ГУСПОЛ, 2022. С. 50–53.

3. Когут І. А. Діджиталізація кримінального провадження в контексті удосконалення механізмів взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором. *Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс: матеріали IV Міжнародної наукової конференції* (м. Вінниця, 01 липня 2022 року). Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця: Європейська наукова платформа, 2022. С. 94–95.

4. Когут І. А. Розмежування доручення та вказівки прокурора як форм процесуального керівництва досудовим розслідуванням. *Кримінальна юстиція в Україні: реалії та перспективи: матеріали Круглого столу* (м. Львів, 23 вересня 2022 року). Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. С. 171–174.

5. Когут І. А. Передумови відсутності належної взаємодії між слідчим та дізнавачем із прокурором. *Актуальні проблеми юридичної науки: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять перші осінні юридичні читання»* (м. Хмельницький, 06 жовтня 2022 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2022. С. 334–335.

6. Когут І. А. До питання проведення прокурором слідчих (розшукових) дій особисто. *Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави: збірник тез XXVII щорічної звітної наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова* (м. Хмельницький, 10 березня 2023 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 50–52.

7. Когут І. А. Досвід окремих країн Європи щодо взаємодії прокурора з органами досудового розслідування. *Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Хмельницький, 26 травня 2023 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 59–62.

8. Когут І. А. Юридична відповідальність слідчого та дізнавача за невиконання письмових вказівок прокурора. *Актуальні проблеми юридичної науки. Політико-правові передумови європейської та євроатлантичної інтеграції України*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять другі осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 13 жовтня 2023 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 240–242.

9. Когут І. А. Забезпечення процесуальної самостійності слідчого та дізнавача при взаємодії з прокурором. *Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави*: збірник тез XXVIII щорічної звітної наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів. (м. Хмельницький, 19 березня 2024 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 46–48.

10. Когут І. А. Неефективне процесуальне керівництво як підстава притягнення прокурора до юридичної відповідальності. *Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 10 травня 2024 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 87–89.

11. Когут І. А. Значення взаємодії між правоохоронними органами як складової забезпечення правопорядку. *Актуальні проблеми юридичної науки. Забезпечення правопорядку в Україні та світі: виклики сьогодення*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції «Двадцять треті осінні юридичні читання» (м. Хмельницький, 18 жовтня 2024 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2024. С. 241–243.

12. Когут І. А. Погодження клопотань прокурором як механізм процесуальної взаємодії зі слідчим та дізнавачем. *Управлінські та правові засади забезпечення розвитку України як європейської держави*: збірник тез XXIX щорічної звітної наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів та аспірантів (м. Хмельницький, 27 березня 2025 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. С. 34–36.

13. Когут І. А. Надмірна завантаженість прокурорів як виклик у контексті ефективної взаємодії у кримінальному провадженні. *Теоретико-прикладні проблеми юридичної науки на сучасному етапі реформування кримінальної юстиції*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 30 травня 2025 року). Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2025. С. 140–143.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

Відповідність дисертації науковій спеціальності. Дисертаційна робота Когута Івана Анатолійовича на тему «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування» відповідає галузі знань 08 Право спеціальності 081 Право.

Рекомендація дисертації до захисту. Дисертаційна робота Когута Івана Анатолійовича є одним із перших у вітчизняній кримінальній процесуальній науці спеціальних комплексних досліджень взаємодії слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування. Водночас, дисертації притаманні окремі дискусійні моменти. Щодо неї може бути висловлено окремі зауваження, які, однак, не впливають на якість розкриття теми роботи та загальну позитивну оцінку.

Дисертація Когута Івана Анатолійовича на тему «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 Право.

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Когута Івана Анатолійовича на тему «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування», поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право у галузі знань 08 Право.

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Когута Івана Анатолійовича на тему «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування» відповідає спеціальності 081 Право та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), пунктам 6, 7, 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. Рекомендувати дисертацію Когута Івана Анатолійовича на тему «Взаємодія слідчого та дізнавача із прокурором під час досудового розслідування» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій раді за спеціальністю 081 Право.

Професорсько-викладацький склад кафедри кримінального права та процесу проголосував:

«за» - 17; «проти» - 0; «утримались» - 0.

Головуюча на засіданні:

кандидатка юридичних наук,
доцентка, доцентка кафедри
кримінального права та процесу
Хмельницького університету
управління та права
імені Леоніда Юзькова

Тетяна НІКІФОРОВА

